

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Порівняльна лексикологія німецької й української мов»

Ступінь вищої освіти Бакалавр

Спеціальність 035 «Філологія»

Освітня програма «Німецька мова та друга іноземна»

Рік навчання III, семестри б

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС б

Мова викладання німецька

Лектор курсу

Контактна інформація лектора (e-mail)

Сторінка дисципліни в eLearn

Доктор пед. наук, проф. Амеліна Світлана Миколаївна

amelina@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3057>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія німецької і української мов» є вивчення словникового фонду мови у діахронічному, синхронічному та культурологічному аспектах; ознайомлення студентів з лексикою та фразеологією німецької мови як сукупністю слів, словотворчих елементів, фразеологічних моделей, які складають цілісну систему; вивчення словникового фонду мови з точки зору структури та семантики; усвідомлення студентами суті мовних явищ іншої системи мови; вміння працювати з науковою літературою, вміння обробляти фактичний матеріал, тощо; розвиток та удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови; вміння робити лексичний аналіз тексту (виявлення та розпізнавання словотворчих моделей німецької мови, семантичний аналіз словникового фонду мови).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6 семестр				
Змістовий модуль 1. Wege der Entwicklung des Wortbestandes der deutschen Sprache				
Тема 1. Lexikologie als Wissenschaft und als Lehrfach.	2	<i>Знати</i> об'єкт, предмет і завдання лексикології німецької мови, основні поняття лексикології; <i>Вміти</i> дати визначення лексикології як лінгвістичній дисципліні; <i>Розуміти</i> взаємозв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами.	Провести роботу зі словниками (друкованими та електронними). Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання завдань на Elearn.	15
Тема 2. Das Wort im lexikalisch-semantic System. Synchronie und Diachronie bei der Betrachtung des Wortbestandes	4	<i>Знати</i> основні терміни лексикології: слово, синхронія та діахронія; <i>Розуміти</i> слово як одиницю в лексико-семантичній системі; <i>Аналізувати</i> особливості синхронії та діахронії при розгляді лексики.	Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання завдань на Elearn.	20
Тема 3. Wortschatzerweiterung durch Übernahme aus anderen Sprachsystemen (Entlehnung).	2	<i>Знати</i> інструменти розширення словникового запасу шляхом запозичення з інших мовних систем (запозичення); <i>Уміти</i> знаходити і визначати у текстах запозичення іменників, прикметників, займенників; <i>Розуміти</i> особливі випадки вживання запозичень; <i>Застосовувати</i> набуті знання на практиці.	Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання завдань на Elearn.	20
Тема 4. Historische Gliederung des deutschen Wortschatzes. Semantische Gliederung des deutschen Wortschatzes.	2	<i>Знати</i> особливості історичної структури німецької лексики; <i>Розуміти</i> семантичну структуру німецької лексики; <i>Аналізувати</i> особливості семантичної структури німецької лексики.	Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання завдань на Elearn.	15

Модульна контрольна робота 1	2	<i>Уміти</i> застосовувати вивчений навчальний матеріал за змістовий модуль при написанні модульної контрольної роботи.	Написання модульної контрольної роботи	30
Усього за змістовий модуль 1				100
Змістовий модуль 2. Charakteristik des deutschen Wortschatzes				
Тема 1. Wortbildung als einer der produktivsten Wege der Wortschatzbedeutung.	4	<i>Вміти</i> характеризувати слово та його значення – денотативне та конотативне ; <i>Аналізувати</i> емоційну, оцінну, експресивну та стилістичну складову конотації слова; <i>Знати</i> спеціальний літературний словник: терміни, поетичні слова, архаїзми, варваризми та неологізми. <i>Вміти</i> розрізняти загальнорозмовну та спеціальну розмовну лексику: сленг, жаргонізми, професіональні слова, діалектні слова, вульгаризми.	Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання самостійної роботи. Виконання завдань на Elearn.	20
Тема 2. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache	6	<i>Знати</i> визначення та види фразеологізмів: фразеологічні зрощення або ідіоми, фразеологічні єдності та фразеологічні сполучення; <i>Знати та вміти</i> визначати у тексті фразеологізми.	Скласти термінологічний глосарій. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання самостійної роботи. Виконання завдань на Elearn. Виконання практичних завдання на знаходження та визначення фразеологізмів у тексті.	25
Тема 3. Die soziale und territoriale Gliederung des deutschen Wortschatzes (Sonderlexik).	6	<i>Знати та вміти</i> визначати у тексті соціально-територіальну німецьку лексику (спеціальну лексику). <i>Застосовувати</i> вивчений матеріал.	Виконання практичних завдання на знаходження та визначення спеціальної лексики у тексті. Написати конспекти до семінарських занять. Виконання самостійної роботи. Виконання завдань на Elearn.	25

Модульна контрольна робота №2	2	<i>Уміти</i> застосовувати вивчений навчальний матеріал за змістовий модуль при написанні модульної контрольної роботи.	Написання модульної контрольної роботи	30
Усього за змістовий модуль 2				100
Усього за 6 семестр				70
Залік				30
Усього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Donalies Elke, Basiswissen. Deutsche Phraseologie, A. Francke Verlag Tübingen und Basel, 2009.
2. Lexikologie der deutschen Sprache: Lehrbuch=Лексикологія німецької мови: Навчальний посібник для студ. ф-ту іноземних мов / А.А.Король. Чернівці : Книги XXI, 2017. 112 с.
3. Stedje A. Deutsche Sprache gestern und heute. Einführung in Sprachgeschichte und Sprachkunde. 6.Auflage. Paderborn: Wilhelm Fink Verlag, 2017.
4. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): Навчальний посібник: видання 2-е доопрацьоване та доповнене. Кіровоград, РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 244 с.
5. Голянич М.І., Словник лінгвістичних термінів: фразеологія, лексикографія / [Голянич М. І., Бабій І. О.]; за редакцією М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімик, 2011. 272 с.
6. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2014. 205 с.
7. Потапова Ж.Є. Лексикологія німецької мови : навч. посіб. для студ. фак. «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філології; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Вид. доп. та переробл. X. : Вид. НУА, 2011. 108 с.
8. <http://filolog.pl.ua/mater-ali-dlya-student-v/stor-ya-n-metsko-movi-lekts.html>
9. www.sprachgeschichte.ag.vu/
10. www.stefanjacob.de/.../Sprachgeschichte.ht
11. www.libreriauniversitaria.it/deutsche-sprach
12. www.linse.uni-due.de/.../sprachgeschichte/
13. <http://www.lexikologie.de>
14. www.wissen.de/.../grundzuege-der-entwickl